



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 52/03-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. februára 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. P., CSc., bytom N. Z., zastúpeného advokátom JUDr. J. D., Advokátska kancelária, N. Z., pre namietané porušenie jeho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 8. októbra 2002 sp. zn. 11 S 52/02, ako aj rozhodnutím Správy katastra Nové Zámky zo 17. apríla 2002 č. V 697/2002 a takto

r o z h o d o l:

Sťažnosť Ing. M. P., CSc., **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. januára 2003 doručená sťažnosť Ing. M. P., CSc., bytom N. Z. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. D., Advokátska kancelária, N. Z.

Sťažovateľ uviedol, že 10. marca 2002 nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 10 C 6/99 z 9. februára 1999, ktorým v právnej veci navrhovateľky MUDr. Z. P., proti odporcovi (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľovi) o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) rozhodol tak, že bezpodielové spoluvlastníctvo navrhovateľky a odporcu, ktoré vzniklo uzavretím ich manželstva 7. marca 1981 v Nových Zámkoch, zrušil počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Sťažovateľ 10. marca 1999 uzavrel s MUDr. Z. P. dohodu o vypořádání BSM a kúpnu zmluvu. Dňa 11. marca 2002 bol podaný na Správu katastra Nové Zámky návrh na zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnosti na LV č. 3511 a LV č. 2096 č. k. V 697/02.

Na základe rozhodnutia Správy katastra Nové Zámky zo 17. apríla 2002 č. V 697/2002 bol návrh na vklad vlastníckeho práva zamietnutý z dôvodu, že zo zápisu na LV č. 3511 bolo zistené, že zmluvná voľnosť účastníkov dohody o vypořádání BSM bola obmedzená, pretože na LV č. 3511 sú zapísané exekučné príkazy na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľnosti č. EX 418/99 z 25. novembra 1999, EX 452/99 z 25. novembra 1999, EX 417/99 z 25. novembra 1999, EX 61/2000 zo 7. apríla 2000 a EX 592/2000 z 15. augusta 2000 a exekučný príkaz na zriadenie exekučného záložného práva č. EX 419/1999 z 25. novembra 1999. Zo zápisu na LV č. 2096 bolo zistené, že zmluvná voľnosť predávajúceho bola obmedzená, pretože na nehnuteľnosť sú vydané tie isté exekučné príkazy ako na LV č. 3511.

Dňa 19. novembra 2002 bol sťažovateľovi doručený rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 11 S 52/02 z 8. októbra 2002, ktorým bolo v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Správy katastra Nové Zámky zo 17. apríla 2002 č. V 697/2002 potvrdené toto rozhodnutie z dôvodu obmedzenia zmluvnej voľnosti sťažovateľa.

Dňa 2. januára 2003 podal sťažovateľ Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky podnet sp. zn. 03/Pc/N/01 na podanie mimoriadneho dovolania.

Porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vidí sťažovateľ v tom, že v konečnom dôsledku spôsobom odporujúcim zákonu nebol povolený prevod jeho vlastníckeho práva vkladom do katastra nehnuteľností z týchto dôvodov:

1. Obsahom vlastníckeho práva podľa § 123 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) je okrem iného právo vlastníka nakladať s predmetom svojho vlastníctva s tým, že podľa § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka možno vlastnícke právo obmedziť, len ak účel nemožno dosiahnuť inak, a to len na základe zákona, len na tento účel a za náhradu.

2. Z rozhodnutia Správy katastra Nové Zámky vyplýva, že všetky v ňom citované exekučné príkazy boli vydané po dni uzavretia dohody o vyporiadaní BSM a kúpnej zmluvy, t. j. po 10. marci 1999, preto v čase ich uzavretia zmluvná voľnosť sťažovateľa obmedzená nebola. Rozsudok Krajského súdu v Nitre a rozhodnutie Správy katastra Nové Zámky sú v rozpore s dôvodovou správou k § 31 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, podľa ktorej katastrálny úrad skúma podstatné náležitosti príslušného zmluvného typu, oprávnenie prevodcu nakladať s nehnuteľnosťou z hľadiska existencie jeho práva k nehnuteľnosti a z hľadiska spôsobilosti na právne úkony v čase, keď k nemu došlo.

3. Vklad do katastra nehnuteľností nie je otázkou zmluvnej voľnosti sťažovateľa, ale, naopak, splnením jeho zmluvnej povinnosti vyplývajúcej z citovaných právnych úkonov, t. j. prevodu vlastníckeho práva na druhého manžela ako podstatnej náležitosti dohody o vyporiadaní BSM manželov a kúpnej zmluvy.

4. S poukazom na vyššie uvedené je rozhodnutie Správy katastra Nové Zámky a Krajského súdu v Nitre v rozpore s § 123 a § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 31 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona, a preto aj s čl. 20 ods. 4 ústavy.

Sťažovateľ si uplatnil vo svojej sťažnosti aj priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 1 000 000 Sk z dôvodu, že boli porušené jeho základné ľudské práva a slobody, na nehnuteľnosti sa ďalej vykonáva exekúcia, hoci by sa inak nevykonávala, čím je zmarený účel ochrany majetku manželky sťažovateľa, ktorá nie je podnikateľom, a na dotknuté nehnuteľnosti sa môže v budúcnosti uskutočniť nútený výkon iného rozhodnutia, hoci by sa inak neuskutočnil.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 11 S 52/02-14 zo dňa 8. 10. 2002 boli porušené základné ľudské práva a slobody sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11 S 52/02-14 zo dňa 8. 10. 2002 zrušuje.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodnutie Správy katastra Nové Zámky č. V 697/02 zo dňa 17. 4. 2002 zrušuje.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadost'učinenie vo výške 1.000.000,- Sk.“

II.

Z listinných dôkazov predložených sťažovateľom vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu v Nových Zámkoch sp. zn. 10 C 6/99 z 10. marca 1999 bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo sťažovateľa a jeho manželky MUDr. Z. P. ku dňu právoplatnosti rozsudku, teda k 10. marcu 1999, podľa § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka na návrh manželky MUDr. Z. P. z dôvodu, že sťažovateľ získal oprávnenie na podnikateľskú činnosť.

Následne v ten istý deň (10. marca 1999) uzavreli sťažovateľ a MUDr. Z. P. dohodu o vypořádání BSM, predmetom ktorej bola nehnuteľnosť vedená na LV č. 3511, a to pozemok - ostatná plocha o výmere 91 m², parc. č. 7704/2 a rodinný dom

s príslušenstvom na parc. č. 7704/1, súpisné číslo 2193 v katastrálnom území Nové Zámky. Na základe tejto dohody mala nehnuteľnosť nadobudnúť do výlučného vlastníctva MUDr. Z. P.

V ten istý deň, teda 10. marca 1999, uzavrel sťažovateľ s MUDr. Z. P. kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod nehnuteľnosti - pozemku - záhrady o výmere 403 m², parc. č. 7704/1 v katastrálnom území Nové Zámky vedenej na LV č. 2096 do vlastníctva MUDr. Z. P.

Na základe rozhodnutia Správy katastra Nové Zámky zo 17. apríla 2002 č. V 697/2002 bol návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam uvedeným v dohode o vyporiadaní BSM a v kúpnej zmluve zamietnutý. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia je zrejmé, že na vklad boli predložené tri zmluvy, a to dohoda o vyporiadaní BSM z 10. marca 1999, kúpna zmluva z 10. marca 1999 a zmluva o zriadení vecného bremena zo 7. marca 2002. Vzhľadom na to, že išlo o tri samostatné právne úkony, Správa katastra Nové Zámky ich posudzovala samostatne a zistila nasledovné nedostatky:

1. Vkladu vlastníckeho práva podľa predloženej dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov nebolo možné vyhovieť, pretože návrh na vklad do katastra nehnuteľností nespĺňal náležitosti podľa § 47 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý ustanovuje 3-ročnú hmotnoprávnu lehotu na podanie návrhu na vklad do katastra odo dňa uzavretia dohody. Okrem toho zo zápisu na LV č. 3511 bolo zistené, že zmluvná voľnosť účastníkov dohody bola obmedzená, pretože na nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom vyporiadania, boli vydané exekučné príkazy na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľnosti č. EX 418/99 z 25. novembra 1999, EX 452/99 z 25. novembra 1999, EX 417/99 z 25. novembra 1999, EX 61/2000 zo 7. apríla 2000 a EX 592/2000 z 15. augusta 2000 a exekučný príkaz na zriadenie exekučného záložného práva č. EX 419/99 z 25. novembra 1999. Vydanie vyššie uvedených exekučných príkazov malo za následok zákaz nakladať s nehnuteľnosťami, ktoré sú predmetom exekučného konania podľa § 135 ods. 1 písm. c) zákona Národnej

rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

2. Vkladu vlastníckeho práva podľa predloženej kúpnej zmluvy nebolo možné vyhovieť, pretože návrh na vklad nebol podaný v 3-ročnej lehote podľa § 47 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Okrem toho zo zápisu na LV č. 2096 bolo zistené, že zmluvná voľnosť predávajúceho je obmedzená, pretože na predmetnom liste vlastníctva sú zapísané exekučné príkazy na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností č. EX 452/1999 z 25. novembra 1999, EX 61/2000 zo 7. apríla 2000 a EX 592/2000 z 15. augusta 2000.

3. Vkladu práva vyplývajúceho z vecného bremena podľa predloženej zmluvy o zriadení vecného bremena nebolo možné vyhovieť, pretože táto zmluva právne nadväzovala na predchádzajúce právne úkony - kúpnu zmluvu a dohodu o vyporiadaní BSM, ktoré sa však nestali právne účinnými.

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 11 S 52/02 z 8. októbra 2002 bolo potvrdené rozhodnutie Správy katastra Nové Zámky zo 17. apríla 2002 č. V 697/2002. Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie a zistil, že je vecne správne, aj keď zo strany navrhovateľov bola odôvodnene vznesená námietka proti rozhodnutiu o oneskorenom podaní návrhu na vklad do katastra nehnuteľností, čo Správa katastra Nové Zámky uznala ako námietku dôvodnú, pretože dohoda o vyporiadaní BSM a kúpna zmluva boli uzavreté 10. marca 1999, 3-ročná lehota na podanie návrhu na vklad pripadla na nedeľu 10. marca 2002, teda posledným dňom bol podľa § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka najbližší nasledujúci pracovný deň, to znamená pondelok 11. marca 2002. Teda návrh na vklad bol podaný v lehote. Z vyššie uvedeného rozsudku vyplýva, že Správa katastra Nové Zámky dospela k správne mu záveru, že zmluvná voľnosť nakladania s nehnuteľnosťami, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy a dohody o vyporiadaní BSM, bola obmedzená z toho dôvodu, že na LV č. 3511 a LV č. 2096 Správy katastra Nové Zámky boli zapísané exekučné príkazy

na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností. Zo zistených skutočností vyplýva, že sťažovateľ mal obmedzenú zmluvnú voľnosť a jeho právo nakladať s nehnuteľnosťami bolo obmedzené.

III.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti vychádzal ústavný súd z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy všeobecné súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov

verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti podanej ústavnému súdu napáda tak rozhodnutie Správy katastra Nové Zámky, ako aj rozsudok Krajského súdu v Nitre. V petite sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd zrušil obe spomínané rozhodnutia.

Z konkrétnych okolností uvedeného prípadu, ako aj z tvrdení a listinných dôkazov, ktoré sťažovateľ k sťažnosti pripojil, však vyplýva, že ochrana základných práv a slobôd sťažovateľa pred ním namietaným zásahom patrí do právomoci všeobecného súdu, v danom prípade Krajského súdu v Nitre, ktorý o ochrane týchto práv a slobôd aj rozhodol, a nie do právomoci ústavného súdu. Sťažovateľ tu namieta nesprávnosť právneho názoru, ktorý bol vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 11 S 52/02 z 8. októbra 2002 a v rozhodnutí Správy katastra v Nových Zámkoch č. V 697/2002 zo 17. apríla 2002.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil právny názor, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01 a I. ÚS 13/00).

Po oboznámení sa s obsahom rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 11 S 52/02 z 8. októbra 2002 ústavný súd dospel k názoru, že právny záver Krajského súdu v Nitre v predmetnej veci nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, a preto nie je daná ani právomoc ústavného súdu na jeho preskúmavanie a prípadné nahradenie právnym názorom ústavného súdu v danej veci.

Na základe vyššie uvedeného ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. februára 2003